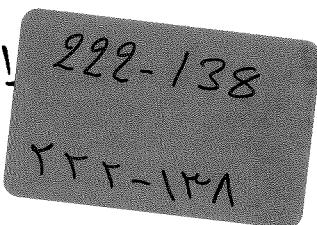

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFECase No. 222Date of filing: 31 AUG 84

** AWARD - Type of Award _____
 - Date of Award _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of Mr. Holtzman
 - Date 27 AUG 84
 _____ pages in English _____ 7 pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
 - Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____
 _____
 _____

- Date _____
 _____ pages in English _____ pages in Farsi

CASE 222

پرونده شماره ۲۲۲

شعبه یک

حکم شماره ۱-۲۲۲-۳۸ آتی تی ۱ م

ITM 38-222-1

English version
Filed on 27 AUG 84نخست انجلیسی دست نام بخ
ثبت شده است.

بوئینگ کا مپنی ، و شرکت‌های تابعه آن ،

لجستیکس سا پورت کورپوریشن ،

بوئینگ تکنولوژی اینترنشنال اینکورپوریتد ،

بوئینگ کا نستراکشن ایکوئیپمنٹ کا مپنی ،

خواهانها ،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران ،

نیروی هوائی ایران ،

خواندگان .

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داوری دعوی ایران-ایالات متحده
FILED -	ثبت شد -
Date	۱۴۳ / ۶ / ۹
	ده
	۳۱ AUG 1984
No.	222
	شانزده

DUPLICATE
ORIGINAL

نسخه برای اصل

نظر موافق هوارد ام. هولتزمن با قرار موقت

CONCURRING OPINION OF HOWARD M. HOLTZMAN TO INTERIM AWARD

اینچنان موافقم که درخواست دولت جمهوری اسلامی ایران و نیروی هوائی ایران
(منبع مجتمعاً "ایران" خوانده می‌شوند) برای صدور قرار موقت با یدردشود.

ایران دوبار در این پرونده از دیوان خواسته است که جهت توقیف اجرای حکم صادره
علیه ایران توسط دادگاه بخش غربی واشینگتن اقدام نماید. حکم موردنیحث از
ادعاهای متقابلی ناشی شده که بوئینگ کا مپنی و شرکت تابعه آن لجیستیکس سا پلی

کورپوریشن (از این به بعد مجتمعاً "بوعینگ خوانده می شوند) طی دعواهای که ایران علیه بوعینگ آغاز کرد، اقامه نموده است. شعبه حاضرا بتدا درخواست ایران جهت صدور قرار موقت را که در ۱۷ فوریه ۱۹۸۴ (۲۸ بهمن ماه ۱۳۶۵) ثبت شده بود رد کرد و چنین نظرداد:

متوقف کردن اجرای حکم‌دادگاه در مورد پرونده حاضر شه بخاطر
جلوگیری از ایراد زیانی جبران ناپذیر به یکی از طرفین دعوی
ضرورت دارد و نه برای جلوگیری از لطمہ زدن به صلاحیت دیوان
داوری لازم است ... با در نظر گرفتن تاریخچه غیر عادی
این پرونده، نمی‌توان گفت که اجرای حکم مذکور به صلاحیت
دیوان داوری و به قدرت آن برای اعمال این صلاحیت لطمہ
خواهد زد. (۱)

ایران درخواستش را تجدید کرد و دیوان طی یک قرار موقت دیگر که در ۲۵ ماه ۱۹۸۴ (۴ خرداد ماه ۱۳۶۳) ثبت شد، مجدداً "آنرا رد نمود" که اینجا نسب اکثرون موافقت خود را با رد درخواست مذبور اعلام می‌کنم. دلیل اصلی برای رد درخواست دوم اینست که "از تاریخ صدور قرار موقت مورخ ۱۷ فوریه ۱۹۸۴ (۲۸ بهمن ماه ۱۳۶۲) هیچ‌گونه واقعیات ذیربسط جدیدی که مستلزم بررسی مجدد قرار مذبور باشد، به نظر دیوان داوری نرسیده است". (۲)

به نظر من نکته‌ای که می‌باشد مورده تا کید قرار گیرد اینست که عامل اصلی رد درخواست ایران دائر بر توقيف اجرا، آنچیزی است که در قرار موقت اول بدستی "تاریخچه غیر عادی این پرونده" خوانده شده است. چه، این تاریخچه غیر عادی است که این پرونده را از پرونده‌های دیگری که در مورد آنها دیوان داوری برای

(۱) بوعینگ کا مپنی و دولت جمهوری اسلامی ایران، پرونده شماره ۲۲۵، قرار موقت شماره ۱ - ۲۲۲ - ۳۴ آی تی ۱ م (شعبه یکم، ۱۷ فوریه ۱۹۸۴ برای ۲۸ بهمن ماه ۱۳۶۲) (تا کید اضافه شده). طبق دستور شماره ۲۴ ریاست (مورخ ۱۶ فوریه ۱۹۸۴ برای ۲۷ بهمن ماه ۱۳۶۲) قاضی آلدريچ در غایب من به عنوان داور شعبه یک در مورد قرار موقت فوریه اقدام نمود.

(۲) بوعینگ کا مپنی و دولت جمهوری اسلامی ایران، پرونده شماره ۲۲۵، حکم شماره ۱ - ۲۲۲ - ۳۸ آی تی ۱ م (شعبه یکم، ۲۵ مهر ۱۹۸۴ برای ۴ خرداد ماه ۱۳۶۳).

حفظ حقوق مربوطه طرفین وصیانت صلاحیت خویش ، در رابطه با جریان دادرسیهای مطروح در دادگاههای دیگر توسط اصحاب دعاوی دردیوان ، دستورهای توقيف صادرکرده است متما بیز می‌کند^(۲) دراينگونه موارد، هرگاه طرفی در مورد تکرار و تداخل رسيدگیها ئی که طرف مخالف وی در مرجع دیگری شروع کرده ، از دیوان داوری درخواست تامین کرده باشد ، دیوان به طرف اخیر دستورداده است که نسبت به توقيف رسيدگیها مجبور اقدام نماید .

تاریخچه غیرعادی که مورد حاضر را از درخواستهای قبلی برای صدور قرار موقت مشخص و ممتاز می‌سازد ، واجده مشخصه بسیار جانبی می‌باشد : اولاً ، ایران - یعنی طرفی که اکنون از دیوان خواستار تامین از حکم صادره دادگاه بخش آمریکا است - خود ، دعوی را در ایالات متحده آغاز نمود ، ثانیا " ، ایران آن دعوی را

-
- (۲) فی المثل ، دیوان به یک طرف ایرانی دستور توقيف رسیدگیها را دریک دادگاه ایرانی ، در پرونده ئی - سیستمز اینکورپوریتد و دولت جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۳۸۸ ، قرار موقت شماره ۱۳-۳۸۸ دیوان عمومی داد (دیوان عمومی چهارم فوریه ۱۹۸۲ ابرابر با ۱۵ بهمن ۱۳۶۱) 2 Iran-U.S.C.T.R. 51.
- دستورات مشابه متعددی به دنبال دستور مربوط به ئی - سیستمز ، به طرفهای ایرانی داده شده است . رجوع شود فی المثل به : کوئستک اینکورپوریتد و جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۵۹۵ ، قرار موقت شماره ۱-۱۵-۵۹ (شعبه یک ، اول مارس ۱۹۸۳ ۱۰/۱۱ سفندماه ۱۳۶۱) 2 Iran-U.S.C.T.R. 96
- فورد ایروسپیس انداکا میونیکیشنز کورپوریشن ، و دولت ایران ، پرونده شماره ۹۳۵ ، قرار موقت شماره ۲-۹۳-۱۶ (شعبه دو ، ۲۷ اوریل ۱۹۸۳) هفتم اردیبهشت ماه ۱۳۶۲ ، 2 Iran-U.S.C.T.R. 281
- جانسن کامپنی و جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۳۲۵ ، قرار موقت شماره ۲-۳۲۵-۱۹ (شعبه دو ، ۲۶ مه ۱۹۸۳) برابر با ۵ خردادماه ۱۳۶۲ 2 Iran-U.S.C.T.R. 362
- پوربیت و دولت جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۴۳۰ ، قرار موقت شماره ۱-۴۳۰-۲۰ (شعبه یک ، ششم زوشن ۱۶/۱۹۸۳ خرداد ۱۳۶۲) 2 Iran-U.S.C.T.R. 369،
- فورد ایروسپیس انداکا میونیکیشنز کورپوریشن و نیروی هوائی جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۱۵۹ ، قرار موقت شماره ۳-۱۵۹-۲۸ (شعبه سه ، ۲۰ اکتبر ۲۸/۱۹۸۳ مهرماه ۱۳۶۲) دیوان ، همینطور به یک طرف آمریکائی دستور متوقف ساختن جویان داوری نزد اطاق بین المللی بازرگانی را ، داده است . ریدینگ اندبیتس کورپوریشن و جمهوری اسلامی ایران ، پرونده شماره ۲۸ ، قرار موقت شماره ۱-۲۸-۲۱ (شعبه یک ، نهم زوشن ۱۹/۱۹۸۳ خردادماه ۱۳۶۲) 2 Iran.U.S.C.T.R. 401

همچنان تا ۱۹۸۳ اواسط، یعنی مدت‌ها پس از بیانیه‌های مورخ ۱۹ زانویه ۱۹۸۱ (۱۳۵۹) دیماهی ، تعقیب نمود. "ثالثاً" ایران ، تنها در دسما برداشته شد ۱۹۸۳ یعنی پس از آنکه سرانجام در دعواهی که خود درایالات متحده آقامه کرده بود بازگشته شد و بوئینگ نهایتاً "در ادعاهای متقابل خود در همان دادرسی برنده شناخته شد، از دیوان درخواست کردکه در مورد رسیدگی‌های ایالات متحده قرار موقت صادر نماید. واضح است که ایران به مدت چهار سال - تا اواسط سال ۱۹۸۳ - فعالانه و پیگیرانه، هم ادعای خود علیه بوئینگ و هم مدافعتش در مقابل ادعاهای متقابل بوئینگ در دادگاه ایالات متحده را تعقیب کرده است" (۴)

بدینسان ، واقعیت‌های این پرونده‌ها اختلاف با رزی با موارد قبلی دارد که ضمن آن دیوان با درخواست قرار موقت طرفها ئی که برخلاف میل برای حضور در دادگاه‌های دیگر به عنوان خوانده احضار شده‌اند، موافقت کرده است . لیکن ، هنگامی که، نظیر مورد حاضر، هردو طرف دا وطلبانه در دادگاه دیگری اقدام کرده‌اند، و طرف

---

(۴) ایران در مه ۱۹۷۹ علیه بوئینگ در ایالات متحده آقامه دعوی کرد. بوئینگ منکر مسئولیت شده و تعداًی ادعای متقابل به ثبت رساند. در فوریه ۱۹۸۲، ایران از دادگاه ایالات متحده درخواست رد ادعاهای متقابل بوئینگ را نموده و مدعی شدکه طی بیانیه‌های الجزیره با یاد این قبیل ادعاهای متقابل رد شود. در ۱۴ زوئیه ۱۹۸۲ (۲۲ تیرماه ۱۳۶۱) دادگاه ایالات متحده به استناد دستوراً جرائی شماره ۱۲۲۹۴ ایالات متحده (که مقرر می‌داشت ادعاهای متقابل دعواهی که توسط خود ایران آقامده، ادامه نیابد) رای دادکه رسیدگی به ادعاهای متقابل بوئینگ می‌تواند دنبال شود. قبلاً "ادعاهای ایران علیه بوئینگ در ماهیت رد شده بود. در ۲۸ زانویه ۱۹۸۳ (۸ بهمن ماه ۱۳۶۱) ایران با تقدیم پژوهش از رد دعوی برآن شدکه ادعاهایش را تجدید کند. در طول ماههایی که درخواست استیناف ایران در دادگاه مطرح بود، رسیدگی به ادعاهای متقابل بوئینگ ادامه داشت. در ۸ زوئیه ۱۹۸۳ (۱۷ تیرماه ۱۳۶۲) وکلای هردو طرف، دستور پیش از دادرسی مرضی الظرفیتی را که مابقی موضوعات پرونده را دربرمی گرفت، به ثبت رساندند. در ۵ اوت ۱۹۸۳ (۱۴ مرداد ۱۳۶۲) دادگاه ایالات متحده موضوعات مطرح در دستور پیش از دادرسی را استماع کرد.

استنادی که ایران در پرونده شماره ۲۲ نزد دیوان در طول این مدت به ثبت رسانده کاملاً "با روش انتخابی وی که آشکارا حاکی از ادامه دادخواهی در ایالات متحده بود، منطبق بوده است. بوئینگ، در تاریخ ۱۲ زانویه ۱۹۸۲ (۲۲ دیماه ۱۳۶۰) یک دادخواست "مشروط" در این پرونده نزد دیوان ، ثبت کرد. دادخواست مذکور بصراحت به دیوان واپس آن اطلاع می‌دادکه حساوی همان موضوعاتی است که در شش فقره ادعاهای متقابل بوئینگ در ایالات متحده مطرح شده؛ همچنین توضیح می‌دادکه به نظر بوئینگ دادگاه ایالات متحده مرجع صالح برای رسیدگی به ادعاهای متقابل اوست، و بوئینگ قصد دارد

با زنده، آنهم پس از ختم دادرسیها به ملاحیت دیوان نسبت به آن دادرسیها استناد می کند، نمی توان گفت که این دیوان ملزم است که برای صیانت ملاحیت خویش و حفظ قدرت خود در نافذ ساختن ملاحیتش، دستور توقف اجرای حکم تحصیل شده را صادر کند.

ایران نمی تواند، بر مبنای این واقعیتها به هدف دوم قرار موقت، یعنی حفظ حقوق مربوطه طرفین نیزا استناد کند. این نکته مسلم است که یک "دولت نمی تواند از حقوق خود چشم پوشی کند" (۵) و یا در موارد خاصی از ادعای آنها (به علت عمل مغایر قبلی - م)

بقیه پا ورقی شماره (۴)

رسیدگیها را در ایالات متحده تعقیب نماید و بینکه نامبرده مایل نیست که در دیوان اقا مدعوی نماید، مگر آنکه رای مبنی بر عدم ملاحیت دادگاه ایالات متحده صادر شود. ایران بیش از یک سال وقت داشت که به دادخواست با سخ گوید. لایحه دفاعیه وی که در هفتم فوریه ۱۹۸۳ (۱۸ بهمن ۱۳۶۱) ثبت شده موضوع ادا مه تعقیب ادعاهای متقابل توسط بوئینگ در ایالات متحده پرداخته، اما از دیوان درخواست توقيف رسیدگیها در ایالات متحده را نکرده بود. به عکس، ایران رد ادعاهای بوئینگ را در این دیوان خواستار شده بود. این امر با اقدامات ایران در جریان دعوای ایالات متحده کا ملا" مطابقت داشت؛ با اینکه خاطراً وردکه ایران فقط اندکی پیش از ۲۸ زانویه (هشتم بهمن) از رد دعوا یعنی علیه بوئینگ پژوهش خواسته و بدین طبق عزم خود را به اداره مهندسی ایران دادرسی که در ایالات متحده آغاز کرد، بود، نمایان ساخت.

در ۱۶ اوت ۱۹۸۳ (۲۵ مرداد ۱۳۶۲) درخواست استیناف ایران رد شد و دادگاه استیناف ایالات متحده رد ادعاهای اولیه ایران علیه بوئینگ را، ابرام نمود. در اول نوامبر ۱۹۸۳ (۱۰ آبان ۱۳۶۲) دادگاه ایالات متحده در مرور دش فقره ادعاهای متقابل بوئینگ، علیه ایران حکم نهائی صادر کرد. فقط پس از این عدم موقیتیها قطعی در دادگاه ایالات متحده بود که ایران در ۱۴ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۲ آذر ۱۳۶۲) درخواستی دا برابر صدور قرار موقت نسبت به جریان دادرسی در ایالات متحده، نزد دیوان ثبت نمود.

(۵) رجوع شود في المثل به:

B. Cheng, General Principles of Law as Applied by International Courts and Tribunals 146, 157 (1953);
Bowett, Estoppel Before International Tribunals and its Relation to Acquiescence, (1957) Brit. Y.B. Int'l L. 176, 197-99; MacGibbon, Estoppel in International Law, 7 Int'l & Comp. L.Q. 468, 501 (1958).

(۶) منع شود. تاریخچه دعوای ایران - بوئینگ درایالات متحده که در با لامخترا" شرح داده شد، چاره‌ای جزاًین نتیجه‌گیری باقی نمی‌گذارد که دراین‌مورد ایران از هرگونه حقوقی که ممکن است تحت بیانیه‌های الجزیره از لحاظ مصونیت ازدا درسیها در ایالات متحده داشته باشد، اعراض نموده، و یا ازادهای آن حقوق (به علت عمل مغایر قبلی - م) منع شده است. (۷)

دولتین ایران و ایالات متحده در تاریخ ۱۹ زانویه ۱۹۸۱ (۲۹ دیماه ۱۳۵۹) بیانیه‌های الجزیره را امضا کردند. جریان دعوای ایران - بوئینگ در آن موقع مطرح بود،

B. Cheng, supra, at 141-44; Bowett, supra, at 187: (۶) رجوع شود فی المثل به: ("بسیاری از موارد استوپل (انکار بعداً زاقرار-م) به استناد رفتار، نمایانگر این اصل ساده‌هستند که قانون، خواستار تداوم و ثبات در رفتار، در مواردی است که عدم ثبات به زیان طرف دیگر باشد"). 187 (rule of election of remedies), 188 (rule precluding inconsistent positions); MacGibbon, supra.

(۷) در ۲۵ اکتبر ۱۹۸۲ (۳ آبانماه ۱۳۶۱) دولت جمهوری اسلامی ایران پرونده شماره الف - ۱۵ را علیه ایالات متحده دراین دیوان ثبت نمود. بخش چهارم - الف آن پرونده، از جمله مطلب دیگر، این موضوع را پیش‌کشیده‌آیا شرایط بیانیه‌های الجزیره در مورد ختم جریان دعا وی مطروحه علیه‌ایران دردادگاه‌های ایالات متحده، اتباع ایالات متحده را از طرح ادعاهای متقابل در دادرسیها که توسط خود ایران آغاز شده تیز ممنوع می‌سازدیا خیر؟ دعا وی متقابل بوئینگ آمریکا به عنوان نمونه‌ای از اینگونه ادعاهای متقابل ذکر شده بود. ایران به عنوان جزئی از تا مین نهائی که توسط نامبرده در پرونده الف - ۱۵ خواسته شده بود، تقاضا کرده‌دولت ایالات متحده ملزم به ختم اینگونه دادرسیها شود. معذک، ایران در آن موقع، و یا پس از آن، درخواست نکرده پیش از صدور تصمیم نهائی دیوان در مورد پرونده شماره الف - ۱۵ قرار موقتی صادر شود. همانطور که در بالا اشاره شد، ایران در اسنادی که بعداً "هم دراینجا وهم درایالات متحده، به ثبت رساند، تصمیم را سخ خود را به تعقیب دادرسیها در ایالات متحده نمایان ساخت. پرونده شماره الف - ۱۵، و بدین طبق موضوع کلی ادعاهای متقابل ایالات متحده هنوز در دیوان عمومی در دست رسیدگی است. من دراین نظر موافق به این مسالمکلی نمی‌پردازم، چه، به نظر من، حتی اگر ایران تحت بیانیه‌های الجزیره حق میری بودن از ادعاهای متقابل در دادگاه‌های ایالات متحده را داشته باشد در پرونده حاضر با رفتار خود از این حق اعراض نموده، و یا از ادعاهای آن ممنوع می‌باشد.

(۸)

وبعد آن هم با شرکت فعالانه ایران ادامه یافت. چنانچه ایران جدا " خواستار مصونیت از جریان دادرسی بود، وقت کافی داشت که طی مراحل مختلف جریان رسیدگی تقاضای صدور قرار موقت نماید. گندی ایران در تقاضای قرار موقت تا سال پس از مضای بیانیه های الجزیره و پس از ثبت حکم نهائی - با یادبود عنوان اعراض از هرگونه حقی تلقی شود که ایران ممکن بود نسبت به چنین قراری در این پرونده داشته باشد.

ایران ، علاوه بر اینکه با تعطیل ممتد خود حقوقش را ازدست داده ، اکنون به واسطه اقدامات اثباتی خود از تقاضای اجرای اینگونه حقوق متنوع است . ایران خود اقدامات قضائی را در ایالات متحده آغاز کرد. در ژانویه ۱۹۸۳ - دو سال پس از امضاء بیانیه های الجزیره - ایران هنوز می کوشید دعوای خود را تعقیب کند. این رفتار با یاری شود که ایران اکنون از این ادعاهای بیانیه های الجزیره به وی حق (تحصیل) قرار توقیف اجرای حکمی را می دهد، که در مورد ادعاهای متقابل همان دعوی صادر گردیده ، منع شده است .

بالاخره ، خاطرنشان می سازد که به نظر من ، هم قرار موقت فوریه و هم قرار موقت مه تا کید نابجاًی برای نتیجه گیری می ورزند که اجرای حکم موجب زیان مالی سنگین یا جبران ناپذیر به ایران نخواهد بود. گرچه من موافقم که دلیلی رائمه نشده که اجرای حکم موجب ورود زیان مالی سنگین یا جبران ناپذیر به ایران خواهد بود، با اینحال این امر تنها صابطه مورد عمل نیست . ازدست دادن یک حق معاہداتی مبنی بر مصونیت از تعقیب در دادگاهی دیگر خود می تواند غیر قابل جبران باشد. بنابراین ، قرار توقیف اجرا ، علیه حکمی می تواند موجه باشد که برخلاف حقوق معاہداتی که به وسیله بیانیه های الجزیره ایجاد شده تحقیل گردیده است ، حتی اگر هیچ گونه خسارت مالی جبران ناپذیری نیز در میان نباشد. معذلک ، ایران با اعمال خود در این پرونده ، هم هرگونه

(۸) ایران مدعی است که وکیل وی در جریان دعوای مطرح در ایالات متحده اجازه و اختیار اقدام در این امر را نداشت و یا ایران دستورات کافی به وی نداده بود. معذلک ، اسنادی که هم بوسیله وهم ایران تسلیم کرده اند، نشان می دهد که وکیل ایران در ایالات متحده مجاز به اقدام از جانب ایران بوده و تماس داشته با ایران داشته است .

- ۸ -

حقوق معا هدایتی که احیانا " داشته از دست داده ، وهم ، از ادعای این گونه حقوق
ممنوع شده است .

از اینرو ، من با قرای رموقت صادره مبنی بر رد درخواست دولت جمهوری اسلامی ایران
و نیروی هوائی ایران در این پرونده ، موافقم .

لاهه ، بتاریخ ۲۷ آوت ۱۹۸۴ برابر با ۵ شهریورماه ۱۳۶۳

هوارد ام. هولتزمن